

PWYLLGOR: Cyd-Bwyllgor Anghenion Addysgol Arbennig

DYDDIAD: 14eg Mawrth 2014

TEITL YR ADRODDIAD: Adroddiad yr Uned Ddarparu AAA

GWEITHREDU: Ystyried yr adroddiad

CEFNDIR: Disgrifir gwaith Uned Ddarparu'r Cyd-Bwyllgor AAA yn ystod
Tymor y Hydref 2013, a Thymor y Gwanwyn 2014

Adroddiad yr Uned Ddarparu AAA

Tymor y Nadolig 2013

1.0 Gweinyddu Prosesau Asesu ac Adolygu

Mae dau gymhorthydd clerigol wedi eu hapwyntio hyd ddiwedd Mawrth 2015 gan ddod a'r tim gweinyddol yn ôl i'w lawn gapasiti ac ysgafnhau baich sylweddol sydd wedi bod ar y gweinyddwyr hir-dymor. Diolchwn i'r gweinyddwyr am eu gwaith caled yn ystod cyfnod heriol i'r gwasanaeth.

Mae'r holl asesiadau statudol a gwblhawyd yn ystod tymor yr hydref wedi eu cwblhau oddi mewn i'r terfynnau amser ble na fu eithriadau.

Derbyniwyd nifer sylweddol o adolygiadau blynyddol eleni yn ystod misoedd Rhagfyr a Ionawr. Mae'r gwasanaeth wedi gweithredu yn glodwiw i'w prosesu yn amserol ar gyfer gosod cyllidebau i ysgolion datganoledig.

Mae datbylgiadau rhanbarthol o unioni prosesau busnes yn ymwneud a'n system gofnodion; Capita ONE yn parhau. Bydd mabwysiadu'r newidiadau arfaethedig yn sicrhau arbedion amser sylweddol i'r cymorthyddion clerigol.

Mae cynllun o fodel gwasanaeth gweinyddol newydd wedi ei chyflwyno i'r Swyddogion Cleient. Mae hyn er mwyn cyfarch yr angen i ail-strwythuro'r sefydliad Gweinyddol ar gyfer 2015-16 i adlewyrchu newidiadau i ofynion gweithredol yr Uned Ddarparu. Cymeradwywyd yr egwyddor ym mis Tachwedd.

Bydd yr Uwch Swyddog Gweinyddol dros-dro yn gadael ei secondiad a dychwelyd i'w swydd blaenorol ar y 18eg o Fawrth. Mae trefniadau mewn llaw i lenwi'r swydd tan ddiwedd Mawrth 2015 pan fydd secondiad yr Uwch Swyddog Gweinyddol yn dod i ben.

2.0 Gwasanaeth Athrawon Arbenigol

Ar ddechrau'r tymor, roedd trafodaethau o hyd i ystyried cyflogi athrawon newydd. Roedd yn ymddangos nad oedd modd cwrdd ag anghenion y plant i gyd efo maint y tîm presennol, ac yn ogystal â hyn mae nifer o'n hathrawon erbyn hyn yn agosáu at oed ymddeoliad.

Penderfynwyd hysbysebu am dair swydd, sef un lawn amser mewn iaith a chyfathrebu, ac awtistiaeth, lle mae'r twf mwyaf mewn achosion wedi bod, a dwy swydd 0.6 yr un ym maes golwg, ac ym maes clyw.

Yn hanesyddol nid ydym wedi llwyddo i gyflogi athrawon cymwys sydd hefyd yn rhugl yn y Gymraeg, ac wedi cyflogi athrawon dan hyfforddiant a threfnu iddynt fynd ar gyrsiau tra'u bod yn gweithio i ni.

Felly penderfynwyd hysbysebu am athrawon cymwys, ond hefyd yn ychwanegu y byddem yn ystyried ceisiadau gan athrawon profiadol a oedd yn awyddus i hyfforddi.

Roedd y swyddi newydd am gyfnod o ddwy flynedd yn unig yn y lle cyntaf, gan na allem fod yn sicr am y sefyllfa ymhellach na hyn i'r dyfodol. Oherwydd hyn, yr oedd posibilrwydd ystyried secondiadau am y swyddi hyn.

3.0 **Gwasanaeth Seicoleg Addysgol**

Yn ystod y tymor hwn roeddem yn parhau gyda nifer sylweddol llai o seicolegwyr yn ein tîm. Roedd hyn oherwydd yr oedd dwy ar absenoldeb mamolaeth, ac roedd dau seicolegydd rhan amser wedi gadael y gwasanaeth. Roeddem yn gallu cynnig gwasanaeth i bob ysgol, ond roedd rhaid mynd i bob un yn sylweddol llai aml nag arfer.

Oherwydd hyn, cyflogwyd tair seicolegwraig gynorthwyol, i helpu llenwi'r bwloch. Nid oedd modd i un ohonynt gael ei rhyddhau o'i swydd tan Nadolig, ond cafwyd llawer o gymorth gan y ddwy arall, oedd yn gallu ein cynorthwyo gyda nifer o dasgau ac sydd wedi cychwyn gwaith yn edrych ar y gwahaniaeth yn y ddarpariaeth ym Môn a Gwynedd ar gyfer plant efo anawsterau iaith a chyfathrebu.

Mae un o'n seicolegwyr wedi cynnal cwrs i fyfyrwyr yn y brifysgol ar anawsterau iaith a chyfathrebu a sut mae hyn yn effeithio ar ymddygiad.

Mae un arall wedi cyflwyno cwrs i ysgol ynglŷn ag ymlyniad, sef anawsterau plentyn i ffurfio perthynas dda efo'i rieni.

Y Gwasanaeth Seicoleg Addysgol o Fis Medi Ymlaen

Seicolegwyr Cynorthwyol

Rydych yn ymwybodol bod tair seicolegwraig gynorthwyol yn gweithio efo'r gwasanaeth ar hyn o bryd.

Mae hyn yn bosibl oherwydd ein bod yn gweithredu efo 1.4 seicolegydd yn fyr. Dyma'r ffigurau am y cyflogau, ond wrth gwrs mae costau cyflogi ychydig yn fwy na hyn.

graddfa cyflog seicolegydd addysgol £34 273 - £47 778	cyfartaledd £41 151	cyflog 1.4 seicolegydd addysgol £57 611
graddfa seicolegydd cynorthwyol £27 067 – £30 377	flwyddyn gyntaf £27 067	Cyflog 3 seicolegydd cynorthwyol £81 201

Felly, eleni, rydym yn defnyddio £23 590 yn ychwanegol i arian arferol y gwasanaeth seicolegol. Mae cytundeb y tair yn dod i ben yn yr haf.

Rydym wedi gwneud y trefniant hwn oherwydd nad ydym wedi bod yn llwyddiannus wrth geisio cyflogi seicolegwyr newydd i'r gwasanaeth.

Mae gweithio fel seicolegydd cynorthwyol yn gam yn y broses o hyfforddi fel seicolegydd addysgol. Rydym felly eisiau eu hyrwyddo yn eu hymdrechion i hyfforddi ymhellach, ac yn awyddus i ystyried eu cyflogi wedi iddynt gymhwyso.

Cyrsiau Hyfforddiant Proffesiynol

Fel y byddwch yn cofio o'r cyfarfod diwethaf, yr oedd yr unig gwrs hyfforddi yng Nghymru, ym Mhrifysgol Caerdydd, wedi cau. Mae bellach wedi ail-agor, yn dilyn i nifer o wasanaethau ac awdurdodau, yn cynnwys y Cyd-Bwyllgor, gysylltu â'u haelodau etholedig, yng Nghaerdydd a San Steffan. Mae diolch mawr i'n cadeirydd, Mr Gwilym O Jones, am ei barodrwydd i helpu gyda hyn.

Mae hyn yn golygu bod modd i'r seicolegwyr cynorthwyol wneud cais i fynd ar y cwrs o Fis Medi ymlaen.

Maen nhw hefyd wedi gwneud cais i fynychu cyrsiau yn Lloegr, ac yr unig gwrs yn yr Alban eleni, ym Mhrifysgol Dundee.

Cais i'r Cyd-Bwyllgor Ystyried, i Hyrwyddo Hyfforddi Seicolegwyr

Rydym yn gwneud cais i'r Cyd-Bwyllgor ystyried y cynllun a amlinellir yma, a fyddai'n sicrhau cefnogaeth i'r seicolegwyr cynorthwyol fynd ar gwrs hyfforddiant proffesiynol, a'n galluogi ni i sicrhau gwasanaeth seicoleg addysgol priodol i'n hysgolion ni i'r dyfodol.

Cynigir i ni hysbysebu dwy swydd seicolegydd tan hyfforddiant, i gychwyn ym Medi 2014, wedi i'r tair swydd seicolegydd cynorthwyol ddog i ben.

Bydd yr ymgeiswyr llwyddiannus yn mynychu cwrs, un ai yng Nghaerdydd, am dair blynedd, neu yn yr Alban, am ddwy flynedd, a byddant yn gweithio i'r Cyd-Bwyllgor wedyn ar delerau 0.8 llawn amser.

Dyma'r gost y flwyddyn o gynnal seicolegydd tan hyfforddiant, yn nhermau cyflog a ffioedd.

Byddai angen i'r Cyd-Bwyllgor dalu cyflog a ffioedd yn yr Alban, am ddwy flynedd y cwrs.

Yng Nghymru mae'r ffioedd yn cael ei dalu, ond bod angen i'r myfyrwyr dalu ffi 'ychwanegol' (*supplementary*) gan nad yw'r arian mae'r Llywodraeth yn ei roi i'r brifysgol yn hollol ddigonol. Byddai'r Cyd-Bwyllgor yn talu hyn, a hefyd yn ychwanegu at y bwrsari mae'r myfyrwyr yn ei gael, i ddod ag o i lefel cyflog seicolegydd tan hyfforddiant.

Yr Alban

graddfa cyflog seicolegydd tan hyfforddiant	flwyddyn gyntaf	ffi prifysgol Dundee	Cost y flwyddyn gyntaf
£22 019 - £30 075	£22 019	£9 500	£31 519
	Ail flwyddyn	ffi prifysgol Dundee	Cost yr ail flwyddyn
	£23 631	£9 500	£33 131

Caerdydd

graddfa cyflog seicolegydd tan hyfforddiant	Ffioedd 'ychwanegol'	Bwrsari prifysgol Caerdydd	Cost i'r Cyd-Bwyllgor
£22 019 - £30 075			
Flwyddyn gyntaf £22 019	£4 000	£12 800	£13 219
Ail flwyddyn £23 631	£2 000	£12 800	£12 831
Trydedd flwyddyn £25 241	£2 000	£12 800	£14 441

Mae hyn yn golygu byddai'r Cyd-Bwyllgor yn talu'r costau isod.

1. Dau seicolegydd yn mynd i'r Alban £63 038 y flwyddyn gyntaf
£66 262 yr ail flwyddyn
2. Dau seicolegydd yn mynd i Gaerdydd £26 438 y flwyddyn gyntaf
£25 662 yr ail flwyddyn
£28 882 y drydedd flwyddyn
3. Un yn mynd i'r Alban ac un yn mynd i Gaerdydd £44 738 y flwyddyn gyntaf
£45 962 yr ail flwyddyn
£14 441 y drydedd flwyddyn

Gwelir bod yr rhan fwyaf o'r uchod yn llai na'r arian a fyddai, fel arall, wedi mynd i gyflogi 1.4 seicolegydd llawn, ac nad yw'r lleill yn llawer uwch.

Bydd cymal yn eu cytundebau er mwyn sicrhau y byddent yn talu'r arian yn ôl pe na baent, am ryw reswm, yn parhau i weithio i'r Cyd-Bwyllgor yn y dyfodol.

Y Seicolegydd Cynorthwyol Arall

Byddwch wedi sylwi ein bod yn cynnig i'r Cyd-Bwyllgor ystyried cynnal dwy seicolegwraig tan hyfforddiant yn unig ar gwrs, a'u cyflogi wedyn fel seicolegwyr 0.8 llawn amser. Mae hyn oherwydd nad oes gennym gyllid i'n galluogi i gyflogi mwy na hyn, sef cyfanswm o 1.6 seicolegydd llawn amser.

Efallai byddai'r seicolegwraig arall wedi cael lle ar gwrs yn Lloegr, (lle na fyddai'n ymarferol i ystyried eu cynnal ar y cwrs) neu yng Nghaerdydd, ac yn gallu gadael ein cyflogaeth ni a mynychu'r cwrs hwnnw, gan dderbyn y bwrsari arferol.

Neu, byddai'n bosibl i barhau i'w chyflogi am flwyddyn arall fel seicolegwraig gynorthwyol, iddi wneud cais arall am gwrs hyfforddiant ym mhen blwyddyn.

Gareth Payne
Prif Seicolegydd Addysgol Gweithredol